

Nr 245

Av herrar Eriksson i Arvika och Berndtsson, om *proportionella val av nämndemän*.

(Lika lydande med motion nr 138 i Första kammaren)

I kommunallagens 22 § angives de av kommun valda styrelser och nämnder där val skall ske efter proportionella grunder.

Varken i nämnda paragraf i kommunallagen eller i rättegångsbalken finnes angivet att val av nämndeman skall ske proportionellt. I de flesta kommuner sker dock detta val — trots att det inte är i lag fastslaget att det skall ske proportionellt — på det sättet att partierna delar mandatet ungefär efter styrkeförhållandena. Man har alltså i de flesta kommuner i praktiken själv tillämpat proportionella val även av nämndemän. Den kommunala synen på att de olika partierna skall dela även på dessa förtroendeposter anser vi fullt riktig.

Det finns dock exempel som visar att dessa val inte alltid sker på samma demokratiska sätt som ovan relaterats. Ett aktuellt exempel är vad som relaterats från N:a Råda kommun i Värmlands län. Denna kommun väljer 6 nämndemän. Fördelningen av de 40 fullmäktigeplatserna är: socialdemokraterna 23, högerpartiet 3, centerpartiet 3, folkpartiet 5, vänsterpartiet kommunisterna 6. Tidigare var fördelningen av de 6 nämndemannaplatserna sådan, att 5 tillhörde socialdemokratiska partiet, medan ett mandat var besatt med en borgerlig representant. Vid nyval av nämndemän i december 1968 slogs den ende borgerlige representanten ut, och socialdemokraterna besatte, efter votering i fullmäktige, alla nämndemannaplatserna.

Skälet till att vi tagit oss friheten redovisa detta exempel är att vi anser det vara ett typiskt exempel, som bör aktualisera en lagändring. Vi anser inte den nuvarande lagstiftningen på detta område helt tillfredsställande. Det borde enligt vår mening i lag fastslås att även val av nämndemän skall ske efter proportionella grunder.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om att 4 kap. 5 § tredje stycket rättegångsbalken måtte ändras så att val av nämndemän skall ske proportionellt på samma sätt som stadgas i kommunallagens 22 § beträffande val av kommunalnämnd, drätselkammare, stadskollegium och vissa övriga kommunala nämnder.

Stockholm den 22 januari 1969

Karl-Erik Eriksson (fp)
i Arvika

Henry Berndtsson (fp)